

10—22/8/1971.

610

A MINOSÍTÉS MEGSZÜNT
az 1995. évi LXV. tv. 23. §-ára
figyelemmel

HK 10—123 / 83 n

A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG BELÜGYMINISZTERÉNEK

8. számú UTASÍTÁSA

Budapest, 1971. évi május hó 15-én.

Tárgy: Csökkentett munkaidő megállapítása az egészségre ártalmas munkakörökben.

A Belügyminisztérium szerveinél az egészségre ártalmas munkakörökben foglalkoztatottak munkaidejének csökkentése érdekében — az 1021/1967. (VII. 12.) Korm. számú határozat 4. pontja alapján — kiadom az alábbi

u t a s í t á s t .

1. Az egészségre ártalmas beosztásokban (munkakörökben) a heti munkaidő — az egészségi ártalom jellegétől függően — 36, 40, illetőleg 42 óra.
2. Az utasítás hatálya kiterjed azokra a Belügyminisztérium szerveinél, egységeinél és intézeteinél (a továbbiakban: szerv) szolgálati viszonyban és munkaviszonyban, valamint hadkötelezettség alapján katonai szolgálatban álló személyekre, akiknek beosztása (munkaköre) a mellékletben szerepel.
3. A munkaidő csökkentést akként kell megállapítani a hivatásos állományúaknál, s a hadkötelezettség alapján szolgálatot teljesítőknél, hogy az egészségre ártalmas tevékenység általában ne haladja meg a mellékletben meghatározott heti időtartamot.

Az említett időtartamot meghaladóan az érintett személyek csak egészségre nem ártalmas tevékenységet folytathatnak. A szerv vezetője, illetőleg parancsnoka (a továbbiakban: parancsnok) engedélyezheti, hogy az érintett személy a fennmaradó időben a szolgálat alól mentesüljön.

Nem vezethető be a csökkentett munkaidő, ha alkalmazása fontos szolgálati érdeket sértene.

4. a) Az egészségi ártalom megállapításához szükséges vizsgálatokat a BM Egészségügyi Osztálya végzi. Indokolt esetben — az érintett parancsnok hozzájárulásával — külső szerv (KÖJÁL, stb.) közreműködése is igénybe vehető a vizsgálatoknál.
 - b) Egészségre ártalmasnak minősíthető az a beosztás is, amelynél az egészségi ártalom nem mérhető, de fennállása tapasztalati adatok alapján megállapítható, vagy amelynél az a) pontban említett vizsgálatot operatív érdekek nem teszik lehetővé.
 - c) A b) pont alapján minősített esetekben a munkaidő csökkentés mértékére a mellékletben foglaltak értelemszerűen irányadók. Ha a munkaidő csökkentés alapját képező ártalom a mellékletben nem szerepel, a csökkentett munkaidő heti 42 óra.
5. A 4/a. pontban szabályozott vizsgálat elvégzését kezdeni, illetőleg a 4/b. pont szerint minősíteni az érintett BM országos parancsnokok, csoportfőnökök, önálló osztályvezetők, budapesti és megyei rendőrfőkapitányok jogosultak.
 6. A csökkentett munkaidő bevezetését az illetékes miniszterhelyettes engedélyezheti, az 5. pontban meghatározott parancsnokok javaslata alapján. A javaslatot a BM I/I. és a IV/II. Csoportfőnökséggel, valamint a BM Egészségügyi Osztállyal egyetértésben kell felterjeszteni.
 7. A munkaidő csökkentése a szolgálat, illetőleg a munka akadályozásával nem járhat. A csökkentést elsősorban a napi munkaidő mérséklésével, kivételes esetekben pedig kéthetenként összevontan biztosított többlet szabadidővel kell megoldani.
 8. Nem kell megismételni a 4—6. pontban szabályozott eljárást azoknál a beosztásoknál, amelyeknél a munkaidő csökkentését már bevezették.
 9. A munkaidő csökkentés alapján az érintett személyek illetményét és egyéb járandóságait nem lehet módosítani.
 10. A nem főfoglalkozású munkaviszonyban álló személyeknél a munkaidőt csökkenteni nem lehet. Felül kell vizsgálni azonban ezeknek a személyeknek az alpbérét és ha főfoglalkozás esetében munkakörükre csökkentett munkaidő kerülne bevezetésre, alpbérüket a csökkentéssel időarányosan növelni kell.
 11. Az egészségi ártalomra tekintettel korábban megállapított pótszabadság — az ionizáló (radióaktív) sugárártalom alapján járó pótszabadság kivételével — megszűnik.

12. Ez az utasítás kiadása napján lép hatályba. Ezzel egyidejűleg a 17/1967. számú miniszteri utasítás 4. számú mellékletének 2—3., 4. és 5. pontja hatályát veszti.

Az utasításban foglaltakat a személyi állománnyal, a szükséges mértékben ismertetni kell.

Felkérem a párt- és társadalmi szervezeteket adjanak segítséget a szervek parancsnokainak az utasítás végrehajtásához.

BENKEI ANDRÁS s. k.,
belügyminiszter

Kapják: miniszterhelyettesek,
I. főcsoportfőnök,
főcsoportfőnökhelyettesek,
országos parancsnokok, helyetteseik,
csoportfőnökök, helyetteseik,
önálló és beosztott osztályvezetők,
BM iskolák parancsnokai,
megyei, budapesti rendőrfőkapitányok,
járási, városi, kerületi rendőrkapitányok,
országos parancsnokságok területi szervei.

Készült: 425 példányban.

Az általánosnál rövidebb heti munkaidő megállapítására jogosító feltételek

S z e r v (munkahely, beosztás, munkakör)	Heti munkaidő (óra)	A z e g é s z s é g i á r t a l o m		
		m e g h a t á r o z á s a	k r i t i k u s é r t é k e	a munkaidő legalább
Minden szervnél azok a beosztások (munkakörök), amelyekben az ionizáló sugárforrásokkal dolgoznak (Egészségügyi intézmények röntgen osztályai, izotóp laboratórium, stb.)	36	Ionizáló sugárártalom Röntgen és különféle radioaktív sugarak biológiai hatása, amelyet a testben elnyúlt sugárzás vált ki. (A REM bármely ionizáló sugárnak az az elnyelt része, (dózisa) amelynek ugyanakkora a biológiai hatásossága, mint 1 „rad” röntgen sugárzásnak, azaz 0,931 „r”-nek. Az egész testet érő sugárzással egyező biológiai hatást eredményez az ivarmirigyeket és vérképző szerveket érő sugárzás. Nem teljes testet, illetőleg kevésbé sugárérzékeny testrészeket ért sugárhatás esetén a kritikus érték magasabb (részletesen: 22/1966. Eü M sz. ut.)	Heti 0,1 REM Évi 5,0 REM	50%-ban
Egészségügyi intézmények, mosodák, központi sterilizálók	42	Hőártalom Az ember hőérzetét meghatározó tényezők — a száraz hőmérséklet, — a relatív nedvesség, — a légmozgás együttes hatásának a kritikus érték fölé emelkedése esetén jelentkezik. (A három klimaparaméter együttes hatása az effektív hőmérséklet.)	Könnyű fizikai munkánál 31° Közepes fizikai munkánál 29° Nehéz fizikai munkánál 27°	50%-ban
Minden szervnél a határértékeknél magasabb zajszintű beosztások	42	Zajártalom N 80-as vagy e feletti görbének megfelelő oktávsvágokban mért zajszint. (A halláskárosító hatás az 500—4000 Hz közötti tartománynál kifejezett és fokozott akkor, ha az intermittáló formában hat [6/1965. (XII. 7.)] SZOT szabályzat „ABEO” 9.1—9.5 és IV. sz. függelék.)	N 80-as görbének megfelelő oktávsvágokban mért zajnívó	50%-ban

S z e r v (munkahely, beosztás, munkakör)	Heti munkaidő (óra)	A z e g é s z s é g i á r t a l o m		
		m e g h a t á r o z á s a	k r i t i k u s é r t é k e	a munkaidő legalább
Minden szervnél a határértéknél magasabb vibrációs ártalommal járó beosztások	42	Vibrációs ártalom Hosszú időn át 18—250 Hz közötti rezgéshatás (A károsodás mértékét az expozíciós idő, a rezgések energiája és azok amplitúdója határozza meg.) Porártalom 5 mikronnál kisebb szemcsenagyságú porral szennyezett levegő hatása. (A 3 mikronnál kisebb nagyságú porok, amelyek egészségre ártalmasak, de hatásukat nagymértékben befolyásolja a porok minősége. Elsősorban a 20% kvarc tartalmat meghaladó porok veszélyesek. Kvarc alatt a szabad kavasav három kristályos módoszata: a kvarc trimidit, és krisztolalit értendő.)	25 Hz-nél nagyobb frekvencia és 100 mikronnál nagyobb amplitúdó	50%-ban
Minden szervnél a határértékeket meghaladó por-ártalomnak kitett beosztások	42		20%-nál nagyobb kvarctartalmú por esetén 200 szemcse/cm ³ , 10-20% kvarctartalmú por esetén 600 szemcse/cm ³ 10%-nál kevesebb kvarctartalmú por esetén 1800 szemcse/cm ³ Kvarcmentes por esetén 1000 szemcse/cm ³ .	50%-ban
Minden laboratóriumi és vegyi- anyaggal dolgozó egyéb munkahely	42	Vegyianyag ártalom A levegőnek a megengedett határértékekkel (MAK értékek) nagyobb mértékű vegyi szennyezettségéből eredő egészséget károsító hatás. (13/1967. Eü M ut. Foglalkozási betegségek kötelező bejelentéséről, 8300/22/1952. Eü M r. Egészségvédő óvórendszabály az ólommérgezés megelőzésére, 116/1959. Mü M—NIM ut. Higanymérgezés megelőzésére vonatkozó balesetelhárító és egészségvédő óvórendszabály, 8300—8/1954. Eü M ut. A metilbromid foglalkozási ártalmak megelőzésére vonatkozó óvórendszabályok, 120/1959. Mü M—Kip. M ut. Nyomdaipari balesetelhárító és egészségvédő óvórendszabály, 9061/1946/1951. Eü M r. Óvórendszabály a benzolmérgezés megelőzésére, 106/1962. Mü M—NIM ut. Vegyipari balesetelhárító és egészségvédő óvórendszabály.)	A 6/1965. (XII. 7.) SZOT szab. „ABEO” II. függelékében meghatározott értékeket meghaladó levegőszennyeződés.	50%-ban
Minden beosztás (munkakör) ahol a munkát sűrített levegőben végzik.	42	Fokozott légnyomás okozta (keszon) ártalmak A sűrített levegőben végzett munka miatti ártalom (109/1951. Eü M r. Sűrített levegőben végzendő munkálatok balesetelhárító és egészségvédő óvórendszabálya)	1,25 atm.	Függetlenül attól, hogy az ártalom a munkaidő alatt mennyi ideig áll fenn.

S z e r v (munkahely, beosztás, munkakör)	Heti munkaidő (óra)	A z e g é s z s é g i á r t a l o m		
		m e g h a t á r o z á s a	k r i t i k u s é r t é k e	a munkaidő legalább
Azok a munkakörök, amelyekben emberi-állati eredetű vagy egyéb fertőzött szerves anyagok vizsgálatát végzik Az egészségügyi intézményeknél a tüdő, traumatológiai, intenzív terápiás, kórbonctani osztályokon, az intézeti és fogtechnikai laboratóriumban minden munkakör A főkapitányságok orvosi hivatalainál boncolóorvos, boncmesterek, bonc-segédek Az egészségügyi intézményeknél — rendelőintézeti szakorvos — vizsgázott fogász (iskolaorvos) — Szamuely Tibor Gyógyintézet tüdő szakrendelésén foglalkoztatott orvos — gyógytornász, gyögmasszőr, ha kizárólag munkaköréhez tartozó feladatot végez — táptalajmester Minden BM szervnél a kezítüzelésű kazánfűtők, melegsalakozó, szénpor, olaj, vagy gáz-tüzelésű kazán kezelését végzők	42	Fertőzés veszély Emberi kórokozó mikroorganizmusokkal — baktériumok, vírusok, gombák és az egy vagy többsejtű, ember megbetegedését előidézhető élőlényekkel — szennyezett fertőzött munkahelyen keletkező ártalom. (24/1964. (X.30.) Korm. sz. r. A fertőző betegségek megelőzéséről és leküzdéséről, 3/1964. Eü M sz. r. A fertőző betegségek megelőzéséről szóló Korm. r. végrehajtásáról 130/1960. (22.) Mü M sz. ut. kiadott óvórendszabály az egészségügyi és szociálpolitikai intézményekben, intézetekben dolgozók balesetelhárítási és egészségvédelméről.)		50%-ban
	42	A munkakörök kedvezőtlen körülményeinek (fertőzésveszély, stb.) összhatása.		50%-ban
	36	A munkakörök kedvezőtlen körülményeinek összhatása.		50%-ban
	40			100%-ban
	42	A munkakörök kedvezőtlen körülményeinek összhatása.		50%-ban